

O B S A H:

**1/ ÚPRAVA PRŮMĚRNÝCH CEN PHM PRO ÚČELY POSKYTOVÁNÍ
CESTOVNÍCH NÁHRAD**

**2/ INFORMACE FINANČNÍ SPRÁVY K PŘÍSPĚVKU PRO SOLIDÁRNÍ
DOMÁCNOST**

**3/ SDĚLENÍ MPSV, KTERÝM SE VYHLAŠUJE ČÁSTKA ODPOVÍDAJÍCÍ 50% A
25% PRŮMĚRNÉ MĚSÍČNÍ MZDY V NH PRO ÚČELY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ
PODPORY**

4/ ZÁKON O OCHRANĚ OZNAMOVATELŮ

5/ MILOSTIVÉ LÉTO V PODMÍNKÁCH ČSSZ

**6/ ZÁKON O MIMOŘÁDNÉM ODPUŠTĚNÍ A ZÁNÍKU NĚKTERÝCH DAŇOVÝCH
DLUHŮ**

7/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

Vážení přátelé,

v dnešním čísle informačního servisu se budeme věnovat zejména zákonu o ochraně oznamovatelů, tzv. „whistleblowingu“ a zákonům navazujícím na Milostivé léto I a II a to Milostivé léto v podmínkách ČSSZ a Daňové milostivé léto. Zmíníme i další informace potřebné pro naši práci. Připravovanou novelu zákoníku práce bedlivě sledujeme a jakmile bude schválena nabídneme vám na toto téma webinář.

Přejeme klidné prožití léta a dovolené a těšíme se na setkání v dalším čísle informačního servisu.

UPOZORNĚNÍ: v průběhu měsíce července a srpna budeme opět odpovídat pouze na jednom telefonním čísle, a to 224 311 286. Připomínáme, že jsme tu pro vás každé pracovní pondělí až čtvrtek od 8:00 do 12:00. Pokud byste se nemohli dovolat, napište nám svůj dotaz na naši mailovou adresu dotazy@demonia.cz.

1/ ÚPRAVA PRŮMĚRNÝCH CEN PHM PRO ÚČELY POSKYTOVÁNÍ CESTOVNÍCH NÁHRAD

Dne 23. 6. 2023 byla přijata vyhláška **191/2023Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 467/2022 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2023, ve znění vyhlášky č. 85/2023 Sb. **s účinností od 1. července 2023** a to pouze **§4 odst. c).**

Výše průměrné ceny pohonné hmoty podle § 158 odst. 3 zákoníku práce činí (zde došlo ke změně pouze u motorové nafty):

- a) **41,20 Kč** u benzínu automobilového 95 oktanů
- b) **45,20 Kč** u benzínu automobilového 98 oktanů
- c) **34,40 Kč** u motorové nafty (dosud 44,10 Kč)
- d) **8,20 Kč** za 1 kW elektřiny.

Tyto sazby se použijí u zaměstnance, který neprokáže cenu pohonné hmoty dokladem o jejím čerpání na pracovní cestě.

2/ INFORMACE FINANČNÍ SPRÁVY K PŘÍSPĚVKU PRO SOLIDÁRNÍ DOMÁCNOST

Finanční správa uveřejnila informaci pro poplatníky k příspěvku pro solidární domácnost, které citujeme:

„S účinností od 1. července 2023 dochází zákonem č. 75/2023 Sb., ke změně zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů a dalších souvisejících zákonů, mimo jiné také v souvislosti s poskytováním příspěvku pro solidární

domácnost. O příspěvek může požádat fyzická osoba, která bezplatně poskytla ubytování cizinci s dočasnou ochranou, krajskou pobočku Úřadu práce.

Příspěvek pro solidární domácnost bude krajská pobočka Úřadu práce nově poskytovat pouze v případě, že fyzická osoba, která o příspěvek žádá, **sdílí s ubytovanou osobou společné ubytování**. Za těchto podmínek se z pohledu zákona o daních z příjmů na zavedené praxi nic nemění a **příspěvek na solidární domácnost je příjmem od daně osvobozeným** [Příspěvek pro solidární domácnost | Novinky 2022 | Novinky | Finanční správa | Finanční správa \(financnisprava.cz\)](#) z 22. 3. 2022.

Nová situace nastává v případě, kdy fyzická osoba poskytne cizinci s dočasnou ochranou byt **k samostatnému bydlení**. Za této situace dochází k uzavření nájemní smlouvy s cizincem s dočasnou ochranou, který za splnění zákonných podmínek může požádat krajskou pobočku Úřadu práce o humanitární dávku, kterou mimo jiné použije na úhradu nájemného. **Zaplacené nájemné je však již standardním příjmem z nájmu podle zákona o daních z příjmů a poplatník jej uvádí po skončení roku do daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob.**

Dále Generální finanční ředitelství upozorňuje na skutečnost, že nájemné za byt je započitatelným příjmem pro limit 68 000,- Kč v případě uplatnění slevy na dani na druhého z manželů.

3/ SDĚLENÍ MPSV, KTERÝM SE VYHLAŠUJE ČÁSTKA ODPOVÍDAJÍCÍ 50% A 25% PRŮMĚRNÉ MĚSÍČNÍ MZDY V NH PRO ÚČELY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY

MPSV vyhlásilo **sdělením 192/2023 Sb.** s účinností od 1. 7. 2023 částku odpovídající 50% průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částku 50% a 25% průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory ve výši **20 100 Kč resp. 10 000 Kč**.

Tyto částky budou použity pro účely životního a existenčního minima a státní sociální podpory, kde se z nich vychází při stanovení příjmu OSVČ pro posouzení vzniku nároku na příslušnou dávku. Tzn., že u OSVČ, která podnikala po celé rozhodné období, by se za měsíční příjem uvedla nejméně částka 20 100 Kč. Pokud by příjem OSVČ byl vyšší než tato částka, zahrnula by se částka vyšší, vypočtená ze skutečných příjmů snížených o výdaje. U OSVČ, která podle svého prohlášení činnost v předchozím roce nevykonávala, by se uvedla nejméně částka 10 000 Kč.

Tento „minimální příjem“ se nepoužije u OSVČ, jejichž činnost se považuje za tzv. „vedlejší samostatnou výdělečnou činnost“. To se bude týkat např. OSVČ, která je současně jako zaměstnanec a pracuje v zaměstnání, které zakládá účast na důchodovém pojištění. Obdobně se minimální příjem nepoužije u osob, které jsou OSVČ a současně pobírají invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně nebo starobní důchod nebo pobírají rodičovský příspěvek nebo se soustavně připravují na budoucí povolání apod.

4/ ZÁKON O OCHRANĚ OZNAMOVATELŮ

Ve Sbírce zákonů byl 20. června 2023 publikován **zákon 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů** a **zákon 172/2023 Sb.**, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů. Oba zákony mají **účinnost od 1. srpna 2023**.

Zákon o ochraně oznamovatelů a související změnový zákon transponují do českého právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie. Tato směrnice rámcově vymezuje také oblasti, s nimiž oznamované protiprávní jednání musí souviset. Ačkoliv se v České republice snahy o legislativní úpravu „**whistleblowingu**“ objevily již několikrát, k přijetí komplexní právní úpravy v této oblasti došlo až nyní.

Zákon o ochraně oznamovatelů **zakotvuje ochranu širokému okruhu osob** vykonávajících práci v soukromém i veřejném sektoru pro případ, že oznámí protiprávní jednání, ke kterému došlo u organizace, ve které pracují. Chránění před odvetnými opatřeními budou zejména zaměstnanci, obchodní partneři zaměstnavatelů, OSVČ, stážisté, dobrovolníci i osoby, které oznamovateli pomohou protiprávní jednání oznámit nebo odhalit. V praxi ochranu oznamovatelů posílí zejména **hmotněprávní zákaz odvetných opatření a obrácené důkazní břemeno** ve sporech týkajících se odvetných opatření.

V režimu uvedených zákonů **lze oznamovat jednání, které:**

- má znaky trestného činu,
- má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč,
- porušuje samotný zákon o ochraně oznamovatelů,
- porušuje právní předpisy nebo předpisy Evropské unie upravující oblasti vymezené evropskou směrnicí, jejichž společným jmenovatelem je ochrana zájmů Evropské unie. Jde o oblast:
 1. finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 2. daně z příjmů právnických osob,
 3. předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 4. ochrany spotřebitele,
 5. souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 6. bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 7. ochrany životního prostředí,
 8. bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 9. radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 10. hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 11. ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 12. ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 13. ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
 14. fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Oznámení obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele; má se za to, že údaje o totožnosti oznamovatele jsou pravdivé. Oznámení nemusí obsahovat údaje podle věty první, pokud bylo podáno osobou, jejíž totožnost je příslušné osobě (definované v § 10) nebo státnímu zaměstnanci (definované v § 13) známa.

Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely tohoto zákona rozumí:

- a) závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu,
- b) služba,
- c) samostatná výdělečná činnost,
- d) výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
- e) výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
- f) plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
- g) správa svěřenského fondu,
- h) dobrovolnická činnost,
- i) odborná praxe, stáž, nebo
- j) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.

Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely tohoto zákona rozumí i **ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.**

Výjimky z porušení smluvní nebo zákonné povinnosti a informace, jejichž oznámení se za oznámení nepovažuje:

Měl-li oznamovatel oprávněné důvody se domnívat, že oznámení bylo nezbytné pro odhalení protiprávního jednání podle § 2 odst. 1 zákona, oznámení není porušením bankovního tajemství, smluvní povinnosti zachovávat mlčenlivost, povinnosti zachovávat mlčenlivost podle daňového řádu ani povinnosti zachovávat mlčenlivost podle jiných právních předpisů upravujících práci nebo jinou obdobnou činnost, s výjimkou povinnosti:

- a) zajistit ochranu utajovaných informací a informací, jejichž vyžádání by zjevně mohlo ohrozit probíhající trestní řízení, nebo ochranu zvláštních skutečností podle zákona upravujícího krizové řízení,
- b) zachovávat mlčenlivost při výkonu činnosti:
 - 1. notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta,
 - 2. státního zástupce, asistenta státního zástupce a právního čekatele,
 - 3. advokáta a advokátního koncipienta,
 - 4. soudního exekutora, exekutorského kandidáta a exekutorského koncipienta,
 - 5. soudce, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce a justičního kandidáta,
 - 6. zaměstnance notáře, soudního exekutora, advokáta a zaměstnance společnosti, prostřednictvím které advokát vykonává advokacii jako společník podle zákona upravujícího výkon advokacie, nebo obdobné zahraniční společnosti, nebo další osoby, která se v rámci takové společnosti podílí na poskytování právních služeb,
- c) zachovávat mlčenlivost při poskytování právní pomoci v řízení před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci, nebo
- d) zachovávat mlčenlivost při poskytování zdravotních služeb.

Oznámení a jednání oznamovatele nebo osoby podle **§ 4 odst. 2 písm. a) až h) (zde jsou definovány osoby, které nesmí být vystaveny odvetnému opatření stejně jako oznamovatel)** v souvislosti se zjišťováním informací, které se později staly obsahem oznámení, není porušením smluvní nebo zákonné povinnosti, s výjimkou případů, kdy je jednáním v souvislosti se zjišťováním takových informací spáchán trestný čin nebo pokud oznamovatel nebo osoba podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) neměli oprávněný důvod se domnívat, že oznámení bylo nezbytné pro odhalení možného protiprávního jednání.

Oznámením podle tohoto zákona není část oznámení, která obsahuje informace:

- a) jejichž oznámení by mohlo bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky; podstatným bezpečnostním zájmem České republiky se pro účely tohoto zákona rozumí:
 - 1. svrchovanost, územní celistvost a demokratické základy České republiky,
 - 2. vnitřní pořádek a bezpečnost, včetně kritické infrastruktury a informačních systémů veřejné správy,
 - 3. ve větším rozsahu životy a zdraví osob,
 - 4. ochrana informací o veřejných zakázkách v oblasti obrany nebo bezpečnosti, ledaže je zadávání těchto zakázek upraveno předpisem Evropské unie,
 - 5. plnění mezinárodních závazků v oblasti obrany,
 - 6. významné bezpečnostní operace, nebo
 - 7. bojeschopnost ozbrojených sil České republiky,
- b) o činnosti zpravodajských služeb České republiky, nebo
- c) jejichž oznámení by představovalo porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost duchovních v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo práva obdobného zpovědnímu tajemství.

Odvetným opatřením se pro účely tohoto zákona rozumí jednání nebo jeho opomenutí v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli nebo osobě podle §4 odstavce 2 písm. a) až h) může způsobit újmu; při splnění těchto podmínek je odvetným opatřením zejména:

- a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- b) zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby nebo skončení služebního poměru,
- c) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- d) odvolání z místa vedoucího zaměstnance nebo ze služebního místa představeného,
- e) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- f) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- g) přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
- h) služební hodnocení nebo pracovní posudek,
- i) neumožnění odborného rozvoje,
- j) změna pracovní nebo služební doby,
- k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
- l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
- m) zásah do práva na ochranu osobnosti.

Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani

(§4 odst. 2 písm. a) až h) zmiňované v textu výše i dále):

- a) osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
- b) osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
- c) osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele,
- d) osoba oznamovatelem ovládaná,
- e) právnická osoba, v níž má oznamovatel účast, osoba ji ovládající, jí ovládaná osoba nebo osoba, která je s touto právnickou osobou ovládaná stejnou ovládající osobou,
- f) právnická osoba, jejíhož voleného orgánu je oznamovatel členem, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou,
- g) osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo
- h) svěřenský fond, jehož je oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo f) zakladatelem nebo obmyšleným nebo ve vztahu k němuž jsou oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo f) osobou, která podstatným způsobem zvýší majetek svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti.

Jde-li o **oznámení**, které **neobsahuje údaje o** jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, náleží oznamovateli a osobám uvedeným v §4 odstavci 2 písm. a) až h) ochrana podle tohoto zákona a jiných právních předpisů **od okamžiku, kdy jejich totožnost vyjde najevo** tomu, kdo je může vystavit odvetnému opatření.

Osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nesmí umožnit, aby oznamovatel nebo osoba podle §4 odstavce 2 písm. a) až h) byli vystaveni odvetnému opatření.

Ten, kdo nesmí být vystaven odvetnému opatření, má **právo na přiměřené zadostiučinění**, byla-li mu odvetným opatřením způsobena nemajetková újma. Ustanovení jiných právních předpisů o zvláštních podmínkách pro uplatnění práva na přiměřené zadostiučinění tím nejsou dotčena.

Vzdání se ochrany před odvetným opatřením zákon přímo zakazuje.

OZNAMOVÁNÍ A POSTUP PO UČINĚNÍ OZNÁMENÍ

OCHRANA OZNAMOVATELE

Ochrana podle tohoto zákona náleží oznamovateli, který oznámení:

- a) podal prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
- b) podal ministerstvu, nebo
- c) uveřejnil, pokud:
 - 1. podal oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a ministerstvu nebo pouze ministerstvu a ve lhůtách stanovených tímto zákonem nebylo přijato vhodné opatření, zejména příslušná osoba neposoudila důvodnost oznámení podle § 12 odst. 3 (tj. posoudit a písemně

vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení), povinný subjekt nepřijal k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření podle § 12 odst. 5 (tedy, je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné), nebo státní zaměstnanec (zaměstnanec ministerstva definovaný v § 13 neposoudil oznámení podle § 17 odst. 1 (tj. posoudit a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení).

Konkrétně se musí jednat o případy, kdy v návaznosti na podané oznámení nebylo v zákonných lhůtách vhodným způsobem postupováno v návaznosti na přijetí oznámení. Zda je v návaznosti na přijetí oznámení postupováno vhodným způsobem, se musí posuzovat s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Ať už jde o řádné posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou, nepřijetí vhodného opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu povinným subjektem, nebo o neposouzení oznámení pověřeným zaměstnancem, případně jiný postup. Tento bod se neuplatní v případech oznámení podaných anonymně, jelikož není dána povinnost se takovými oznámeními zabývat, resp. je přijímat.

2. má oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku nebo bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy, nebo

Dále se jedná o situaci, kdy by nečinností oznamovatele mohlo dojít k ohrožení oblastí, na jejichž ochraně je vysoký veřejný zájem. Může se jednat např. o ohrožení jaderné bezpečnosti, ohrožení veřejného zdraví, životního prostředí či jiného veřejného zájmu např. v případě obchodování s látkami či výrobky majícími zvláštní režim, jako je biologický materiál, léčivé přípravky, toxické látky či zbraně. Rovněž se může jednat o hrozbu vzniku nenapravitelné újmy, tedy takové, kterou nebude možné odčinit uvedením do předešlého stavu.

3. má oprávněný důvod se domnívat, že v případě podání oznámení ministerstvu existuje vzhledem k okolnostem případu zvýšené riziko, že budou on nebo osoba podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) vystaveni odvetným opatřením nebo že je ohrožen postup podle hlavy III (definuje působnost ministerstva).

Tento bod má být pojistkou pro situaci, kdy nebude možné bez podstoupení zvýšeného rizika například zničení důkazů, maření postupu podle zákona atp. podat oznámení u ministerstva.

Mělo by se tedy jednat o situace výjimečné a oznamovatel bude muset v každém případě pečlivě zvážit, zda splňuje dané podmínky pro to, aby oznámení mohl uveřejnit. V opačném případě bude oznamovatel za své jednání odpovědný podle příslušných právních předpisů. V rovině soukromoprávní se vůči němu osoba dotčená oznámením může dovolat nároků vyplývajících zejména z práva na ochranu osobnosti, tedy především náhrady újmy nebo bezdůvodného obohacení. V rovině veřejnoprávní pak bude záviset zejména na míře závažnosti zásahu do sféry osoby dotčené oznámením. Osoba, která oznámení uveřejní, tak bude moci být vystavena odpovědnosti ze spáchání přestupku a v nejzávažnějších případech i trestného činu

(zejména trestného činu pomluvy podle § 184 nebo křivého obvinění podle § 345 trestního zákoníku).

Ochrana před odvetným opatřením podle tohoto zákona náleží rovněž osobě, která oznámení podala orgánu veřejné moci příslušnému podle jiného právního předpisu nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie.

Ochrana před odvetným opatřením nenáleží osobě, která učinila oznámení, aniž měla oprávněné důvody se domnívat, že se zakládá na pravdivých informacích (dále jen "vědomě nepravdivé oznámení").

VNITŘNÍ OZNAMOVACÍ SYSTÉM

Vnitřní oznamovací systém zavede povinný subjekt, kterým se pro účely tohoto zákona rozumí:

- a) **veřejný zadavatel** podle zákona upravujícího zadávání veřejných zakázek, **s výjimkou**:
 1. obce s méně než 10 000 obyvateli,
 2. právnické osoby zaměstnávající k 1. lednu příslušného kalendářního roku v průměru méně než 50 zaměstnanců, založené nebo zřízené za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu a nemající průmyslovou nebo obchodní povahu, pokud kraj nebo obec ji převážně financují, uplatňují v ní rozhodující vliv, jmenují nebo odvolávají většinu osob, které jsou členy jejího statutárního nebo kontrolního orgánu, anebo v ní mají přímo nebo nepřímo podíl větší než 25 %,
- b) **zaměstnavatel zaměstnávající** k 1. lednu příslušného kalendářního roku **nejméně 50 zaměstnanců**, není-li povinnou osobou podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- c) **orgán veřejné moci** vykonávající působnost v oblasti správy daně z příjmů právnických osob nebo správy odvodu za porušení rozpočtové kázně,
- d) orgán veřejné moci vykonávající působnost a osoba vykonávající činnost v:
 1. oblasti civilního letectví podle zákona upravujícího civilní letectví,
 2. oblasti námořní dopravy podle § 12i, 12o nebo 13d zákona o námořní plavbě, nebo
 3. odvětví ropy a zemního plynu v pobřežním moři podle zákona o vyhledávání, průzkumu a těžbě nerostných zdrojů z mořského dna a o bezpečnosti činností v odvětví ropy a zemního plynu v moři a
- e) **zaměstnavatel**, který není povinnou osobou podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, **pokud je**:
 1. osobou podle § 135 odst. 1 písm. i), p), u), x), za), zc) a zd) zákona o podnikání na kapitálovém trhu,
 2. osobou podle § 534 písm. a) až d) zákona o investičních společnostech a investičních fondech,

3. ústřední protistranou nebo registrem obchodních údajů podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího OTC deriváty, ústřední protistrany a registry obchodních údajů,
4. vázaným zástupcem oprávněným ke zprostředkování spotřebitelského úvěru na bydlení podle zákona o spotřebitelském úvěru,
5. pojišťovnou nebo zajišťovnou,
6. osobou oprávněnou ke zprostředkování pojištění nebo zajištění podle zákona upravujícího distribuci pojištění a zajištění, nebo
7. institucí se sídlem v České republice podle zákona upravujícího činnost institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění.

Povinný subjekt může vedením vnitřního oznamovacího systému pověřit jinou osobu. Pověřením není dotčena jeho odpovědnost za plnění povinností podle § 9.

Povinné subjekty, s výjimkou veřejných zadavatelů, které k 1. lednu příslušného kalendářního roku **zaměstnávaly nejvíce 249 zaměstnanců**, mohou vnitřní oznamovací systém **sdílet** nebo využít vnitřní oznamovací systém zavedený jiným povinným subjektem, jestliže určí osobu příslušnou k plnění úkolů podle § 12 odst. 1 a 2. Obce, které jsou povinnými subjekty, mohou vnitřní oznamovací systém sdílet mezi sebou. Odpovědnost povinných subjektů, které vnitřní oznamovací systém sdílejí nebo využívají oznamovací systém zavedený jiným povinným subjektem, za porušení povinností podle § 9 není ustanovením tohoto odstavce dotčena.

Počet obyvatel obce se posuzuje k 1. květnu příslušného kalendářního roku na základě bilance počtu obyvatel v obcích zpracované Českým statistickým úřadem každoročně k 1. lednu toho kalendářního roku.

Povinnosti povinného subjektu

Povinný subjekt **určí příslušnou osobu nebo příslušné osoby** k výkonu činnosti podle § 11.

Povinný subjekt dále zajistí:

- a) možnost oznamovatele podat oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému písemně i ústně nebo na jeho žádost osobně; pro osobu, která pro povinný subjekt nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost podle § 2 odst. 3 písm. a), b), h) nebo i) (tedy základní pracovně právní vztah – PP, DPP, DPČ, služba, dobrovolnická činnosti nebo odborná praxe či stáž), to platí pouze, pokud povinný subjekt přijímání oznámení od této osoby nevyloučil,
- b) uveřejnění následujících informací způsobem umožňujícím dálkový přístup:
 1. o způsobech oznamování prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a ministerstvu,
 2. označení příslušné osoby, její telefonní číslo a adresu elektronické pošty nebo jinou adresu pro doručování a
 3. zda povinný subjekt vylučuje přijímání oznámení od osoby, která pro povinný subjekt nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost podle § 2 odst. 3 písm. a), b), h) nebo i) (viz výše),
- c) poučení příslušné osoby o právech a povinnostech, které pro ni vyplývají z tohoto zákona; povinný subjekt s příslušnou osobou o poučení sepíše záznam,

- d) aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba a aby byl dodržen zákaz poskytnout údaje podle § 20,
- e) posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou,
- f) vyrozumění oznamovatele o přijetí oznámení podle § 12 odst. 2 a o výsledcích posouzení důvodnosti oznámení podle § 12 odst. 3 a
- g) přijetí vhodných opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu v návaznosti na podané oznámení.

Příslušnou osobou může být jen fyzická osoba, která je bezúhonná, zletilá a plně svéprávná. Za bezúhonnou osobu se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nebyla:

- a) pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin, za který trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby více než 2 roky, nebo pro trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti, ledaže její odsouzení pro tyto trestné činy bylo zahlazeno nebo se na ni z jiného důvodu hledí, jako by nebyla odsouzena, nebo
- b) v posledních 5 letech pravomocně uznána vinnou z přestupku podle § 24 odst. 1.

Bezúhonnost se osvědčuje výpisem z Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce. Osoba, která není státním občanem České republiky, osvědčuje bezúhonnost též obdobným dokladem, který nesmí být starší než 3 měsíce, osvědčujícím bezúhonnost, vydaným státem, jehož je státním občanem, případně státem, ve kterém osoba pobývala v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců, a doloženým úředním překladem do českého jazyka; pokud takový doklad tento stát nevydává, doloží se bezúhonnost písemným čestným prohlášením. Osoba, která je nebo byla státním občanem jiného členského státu Evropské unie nebo má nebo měla adresu bydliště v jiném členském státě Evropské unie, může místo výpisu z evidence obdobné Rejstříku trestů doložit bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů s přílohou obsahující informace o jejích pravomocných odsouzeních za trestné činy a o navazujících údajích o těchto odsouzeních zapsaných v evidenci tohoto státu.

Orgán veřejné moci si za účelem ověření, zda osoba, která je státním občanem České republiky a má být určena jako příslušná osoba, splňuje podmínku bezúhonnosti, může vyžádat od Rejstříku trestů výpis z evidence Rejstříku trestů týkající se této osoby. Žádost se podává v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Bezúhonnost se osvědčuje na výzvu povinného subjektu, nebo osoby, která byla pověřena vedením vnitřního oznamovacího systému, čestným prohlášením, ve kterém osoba, která má být určena příslušnou osobou, uvede, že v posledních 5 letech nebyla uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 24 odst. 1 (zde je definováno, co se rozumí přestupkem).

Příslušná osoba je povinna oznámit, že přestala splňovat podmínku bezúhonnosti podle odstavce 2, povinnému subjektu, nebo osobě, která byla pověřena vedením vnitřního oznamovacího systému, do 10 dnů ode dne, kdy k tomu došlo.

Dozví-li se povinný subjekt, že příslušná osoba přestala splňovat podmínku bezúhonnosti podle §10 odstavce 2, bez zbytečného odkladu zruší určení této osoby, a pokud by v důsledku toho neměl žádnou příslušnou osobu, současně určí jinou příslušnou osobu.

Činnost příslušné osoby

Příslušná osoba:

- a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
- b) navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo osoby podle § 4 odst. 2 písm. a) až h),
- c) plní pokyny povinného subjektu, ledaže ohrožují nebo maří výkon její činnosti podle tohoto zákona,
- d) postupuje při výkonu své činnosti podle tohoto zákona nestranně,
- e) zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle tohoto zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti, pokud zákon nestanoví jinak.

Příslušná osoba nesmí být za řádný výkon své činnosti podle tohoto zákona postihována.

Postup příslušné osoby po podání oznámení

Prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému **lze oznámení podat ústně nebo písemně**. Požádá-li o to oznamovatel, je příslušná osoba povinna oznámení přijmout osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal.

O přijetí oznámení je příslušná osoba povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele, ledaže:

- a) oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo
- b) je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.

Příslušná osoba **je povinna posoudit důvodnost oznámení** a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení **do 30 dnů ode dne přijetí** oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím.

Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle tohoto zákona, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.

Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba povinnému subjektu **navrhne opatření** k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. Je-li oznámení

podáno u příslušné osoby povinného subjektu, pro který oznamovatel nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, navrhuje příslušná osoba nápravná opatření osobě, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nevylučuje-li to povaha věci. Nepřijme-li povinný subjekt opatření navržené příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření; to neplatí, jde-li o opatření navržené jiné osobě než povinnému subjektu, který tuto příslušnou osobu určil. O přijatém opatření povinný subjekt neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.

Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a z okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.

PŮSOBNOST MINISTERSTVA

Ministerstvo určí státní zaměstnance, kteří vykonávají jeho působnost podle tohoto zákona (dále jen "pověřený zaměstnanec").

Ministerstvo:

- a) přijímá a posuzuje oznámení podle tohoto zákona,
- b) poskytuje metodickou, poradenskou a jinou odbornou pomoc ve věcech ochrany oznamovatelů,
- c) plní další úkoly stanovené tímto zákonem.

Ministerstvo uveřejní na svých internetových stránkách:

- a) způsoby, jakými je možné učinit oznámení podle tohoto zákona včetně uvedení kontaktních údajů pověřeného zaměstnance, zejména adresy elektronické pošty nebo jiné adresy pro doručování a telefonního čísla,
- b) informace o podmínkách, za kterých je možné pořídit zvukovou nahrávku ústního oznámení,
- c) informace o postupu ministerstva v případě, že oznámení je podáno ministerstvu, včetně informace o tom, v jakých lhůtách je ministerstvo povinno postupovat,
- d) informace o zákazu poskytnout údaje třetí osobě podle § 20,
- e) informace o způsobu posuzování oznámení,
- f) informace o právech a povinnostech oznamovatele,
- g) informace, jak mohou oznamovatel nebo osoba podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) postupovat v případě odvetných opatření,
- h) informace o způsobu a podmínkách poskytování metodické, poradenské a odborné pomoci,
- i) výroční zprávu o své činnosti podle tohoto zákona, a to nejpozději do 31. března kalendářního roku následujícího po roce, za který je zpracována, a
- j) výčet právních předpisů a předpisů Evropské unie upravujících oblasti podle § 2 odst. 1 písm. d).

Přijetí oznámení

Ministerstvu lze oznámení podat ústně nebo písemně. Požádá-li o to oznamovatel, je pověřený zaměstnanec povinen oznámení přijmout osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal.

O přijetí oznámení podle odstavce 1 je pověřený zaměstnanec povinen do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele, ledaže:

- a) oznamovatel výslovně požádal pověřeného zaměstnance, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumíval, nebo
- b) je zřejmé, že vyrozuměním o přijatém oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.

Posouzení oznámení

Pověřený zaměstnanec je povinen posoudit oznámení a **písemně vyrozumět** oznamovatele o výsledcích posouzení **do 30 dnů ode** dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů. Ustanovení § 16 odst. 2 se použije obdobně.

Neobsahuje-li opakované oznámení nové skutečnosti, pověřený zaměstnanec se jím dále nezabývá. O tomto postupu pověřený zaměstnanec písemně vyrozumí oznamovatele bez zbytečného odkladu.

Pověřený zaměstnanec dále:

- a) v případě podezření ze spáchání protiprávního jednání neprodleně informuje orgán veřejné moci příslušný podle jiného právního předpisu nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie, pokud z okolností, které mu jsou známy, neplyne, že se oznámení zakládá na nepravdivých informacích; není-li takového orgánu, oznámením se dále nezabývá,
- b) bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že nejde o oznámení podle tohoto zákona, nebo
- c) bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a z okolností, které mu jsou známy, neshledal podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledal, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.

Postupuje-li pověřený zaměstnanec podle odstavce 3 písm. a), bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.

Současně s předáním informace podle § 17 odst. 3 písm. a) požádá pověřený zaměstnanec podle jiného právního předpisu orgán veřejné moci, aby ho informoval o svém dalším postupu. Tuto informaci pověřený zaměstnanec bez zbytečného odkladu písemně předá oznamovateli. Ustanovení § 16 odst. 2 se použije obdobně.

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO VNITŘNÍ OZNAMOVACÍ SYSTÉM A MINISTERSTVO

Zaznamenávání ústně podaných oznámení

O ústním oznámení se pořídí jeho **zvuková nahrávka nebo záznam**, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení. Zvukovou nahrávku ústního oznámení lze pořídít **pouze se souhlasem oznamovatele**. Příslušná osoba nebo pověřený zaměstnanec umožní oznamovateli, aby se k záznamu nebo přepisu zvukové nahrávky, byl-li pořízen, vyjádřil; vyjádření oznamovatele se k záznamu nebo přepisu přiloží.

Zákaz poskytnutí údajů

Příslušná osoba nebo pověřený zaměstnanec neposkytnou informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení. Tuto povinnost má i třetí osoba, která získá přístup k oznámením nebo do evidence údajů o přijatých oznámeních v rozporu s § 21 odst. 3.

Informace o totožnosti oznamovatele a osoby podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) je možné poskytnout jen s jejich písemným souhlasem, ledaže jsou příslušná osoba nebo pověřený zaměstnanec povinni tyto informace poskytnout příslušným orgánům veřejné moci podle jiných právních předpisů; to platí obdobně pro informace o totožnosti osoby uvedené v oznámení, jde-li o postup podle hlavy III.

Poskytují-li příslušná osoba nebo pověřený zaměstnanec informaci o totožnosti oznamovatele orgánu veřejné moci podle §20 odstavce 2, jsou povinni o tom předem oznamovatele vyrozumět společně s důvody, pro které jsou povinni informaci o totožnosti poskytnout, a umožnit oznamovateli, aby se k poskytnutí informace vyjádřil.

Evidence a uchovávání oznámení

Příslušná osoba a ministerstvo **jsou povinny v elektronické podobě vést** evidenci údajů o přijatých oznámeních, a to v rozsahu:

- a) datum přijetí oznámení,
- b) jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li jim tyto údaje známy,
- c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li jim její totožnost známa,
- d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek.

Příslušná osoba je povinna **uchovávat oznámení podané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému** a dokumenty související s oznámením **po dobu 5 let** ode dne přijetí oznámení. Ministerstvo je povinno uchovávat jemu podané oznámení a dokumenty související s oznámením po dobu 5 let ode dne jeho přijetí.

Kontrola nad dodržováním povinností povinných subjektů

Ministerstvo vykonává kontrolu, jde-li o povinnosti, jejichž porušení je přestupkem podle § 26 odst. 1 písm. a), f) a h) až j), a jde-li o povinnosti povinného subjektu, není-li povinným subjektem osoba podle § 6 odst. 1 písm. a) zákona o inspekci práce.

Zjistí-li ministerstvo při kontrole porušení povinnosti, uloží povinnému subjektu opatření k nápravě, jehož účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jeho splnění.

Orgán inspekce práce vykonává kontrolu nad dodržováním povinností povinného subjektu podle tohoto zákona, je-li povinným subjektem osoba podle § 6 odst. 1 písm. a) zákona o inspekci práce.

PŘESTUPKY**Vědomě nepravdivé oznámení**

Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že podá vědomě nepravdivé oznámení. Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

Přestupky příslušných osob

Příslušná osoba se dopustí přestupku tím, že:

- a) v rozporu s § 10 odst. 6 neoznámí, že přestala splňovat podmínku bezúhonnosti,
- b) v rozporu s § 11 odst. 1 písm. a) odepře přijetí oznámení nebo neposoudí jeho důvodnost,
- c) nevyrozumí oznamovatele o výsledku posouzení oznámení podle § 12 odst. 3 ve stanovené lhůtě,
- d) v rozporu s § 20 odst. 1 poskytne informaci, která by mohla zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení, nebo
- e) v rozporu s § 20 odst. 2 poskytne informaci o totožnosti oznamovatele nebo osoby podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) bez jejich písemného souhlasu.

Za přestupek podle písm. a) a c) **lze uložit pokutu** do 20 000 Kč. Za přestupek podle písm. b), d) a e) lze uložit pokutu do 50 000 Kč. Za přestupek podle písm. d) a e) spáchaný úmyslně lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

Přestupky pověřených zaměstnanců

Pověřený zaměstnanec se dopustí přestupku tím, že:

- a) v rozporu s § 16 odst. 1 odepře přijetí oznámení,
- b) v rozporu s § 17 odst. 1 neposoudí oznámení,
- c) nevyrozumí oznamovatele o výsledku posouzení oznámení podle § 17 odst. 1 ve stanovené lhůtě,
- d) v rozporu s § 20 odst. 1 poskytne informaci, která by mohla zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení, nebo
- e) v rozporu s § 20 odst. 2 poskytne informaci o totožnosti oznamovatele nebo osoby podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) bez jejich písemného souhlasu.

Za přestupek podle písm. c) **lze uložit pokutu** do 20 000 Kč. Za přestupek podle písm. a), b), d) a e) lze uložit pokutu do 50 000 Kč. Za přestupek podle písm. d) a e) spáchaný úmyslně lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

Přestupky povinných subjektů

Povinný subjekt se dopustí přestupku tím, že:

- a) v rozporu s § 4 odst. 4 umožní, aby oznamovatel nebo osoba podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) byli vystaveni odvetnému opatření,
- b) neurčí příslušnou osobu podle § 9 odst. 1 nebo jinou příslušnou osobu podle § 10 odst. 7,
- c) nezajistí možnost oznamovatele podat oznámení podle § 9 odst. 2 písm. a),
- d) nezajistí uveřejnění stanovených informací způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 9 odst. 2 písm. b),
- e) v rozporu s § 9 odst. 2 písm. d) nezajistí, aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba nebo aby byl dodržen zákaz poskytnout údaje podle § 20,
- f) nezajistí posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou podle § 9 odst. 2 písm. e),
- g) v rozporu s § 9 odst. 2 písm. f) nezajistí, aby byl oznamovatel vyrozuměn o přijetí oznámení podle § 12 odst. 2 nebo o výsledcích posouzení důvodnosti oznámení podle § 12 odst. 3,
- h) nezajistí přijetí vhodných opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení podle § 9 odst. 2 písm. g),
- i) v rozporu s § 11 odst. 2 postihne příslušnou osobu za řádný výkon její činnosti, nebo
- j) nesplní opatření k nápravě podle § 22 odst. 2.

Za přestupek podle písm. d) a j) lze uložit pokutu do 400 000 Kč. Za přestupek podle písm. a) až c) a e) až i) lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

Přestupky dalších osob

Přestupku se dopustí ten:

- kdo brání jinému v podání oznámení. Za tento přestupek lze uložit pokutu do 100 000 Kč.
- kdo v rozporu s § 4 odst. 2 vystaví oznamovatele nebo osobu podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) odvetnému opatření. Za tento přestupek lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.
- kdo v rozporu s § 20 odst. 1 poskytne informaci, která by mohla zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení. Za tento přestupek lze uložit pokutu do 80 000 Kč.
- kdo v rozporu s § 20 odst. 2 poskytne informaci o totožnosti oznamovatele, osoby podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) nebo osoby uvedené v oznámení bez jejich písemného souhlasu. Za tento přestupek lze uložit pokutu do 80 000 Kč.

Osoba, pro kterou oznamovatel nebo osoba podle § 4 odst. 2 písm. a) až f) nebo h) vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 4 odst. 4 umožní, aby oznamovatel nebo osoba podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) byli vystaveni odvetnému opatření. Za tento přestupek lze uložit pokutu do

1 000 000 Kč.

Příslušnost k projednávání přestupků

Přestupky podle tohoto zákona projednává ministerstvo s výjimkou přestupků, které projednává orgán inspekce práce podle zákona o inspekci práce.

Závěrem:

Oznámení musí obsahovat informace o **možném protiprávním jednání**, k němuž **došlo nebo má dojít** u osoby, pro niž oznamovatel, byť zprostředkovaně, **vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost**, nebo u osoby, se kterou oznamovatel **byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti** a které má znaky trestného činu; má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč; porušuje zákon o ochraně oznamovatelů nebo porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie.

U oznamovatele se **nepředpokládá**, že by disponoval **expertní znalostí**, která by mu umožnila bezchybné či detailní právní posouzení oznamovaného protiprávního jednání. Ani příslušná osoba **nemusí zkoumat všechny pojmové znaky** oznamovaného provinění. Oznamovatel i příslušná osoba pouze předběžně posoudí naplnění znaků skutkové podstaty.

Oznámení může podat **fyzická osoba, která se uchází, vykonává či vykonávala** práci nebo jinou obdobnou činnost v souvislosti s níž oznámení podává. Ochrana tedy není omezena pouze na oznamovatele, kteří získali informace, které jsou obsahem oznámení, v rámci svého základního pracovněprávního vztahu, ale také na osoby samostatně výdělečně činné, společníky, osoby ve statutárních, řídicích nebo dozorčích orgánech, dobrovolníky, stážisty, dodavatele atd. Ochrana se vztahuje rovněž na oznamovatele, kteří se o takovou práci či jinou obdobnou činnost teprve ucházejí nebo ucházeli.

Chráněny jsou i osoby, které jsou ve vztahu k oznamovatelům osobami blízkými, osoby, které poskytly pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti a dále osoby, které jsou s oznamovatelem nějakým způsobem spojeny zejména v pracovním kontextu (viz § 4 odst. 2 zákona o ochraně oznamovatelů).

Oznamovatel protiprávního jednání podle zákona o ochraně oznamovatelů by měl v ideálním případě postupovat tak, že své oznámení podá nejprve interně u organizace (nejčastěji svého zaměstnavatele), u níž k protiprávnímu jednání dochází. Takovýto postup bude zpravidla oboustranně výhodný. Daná organizace (společnost, úřad apod.) má možnost na zjištěná podezření bezprostředně reagovat efektivněji nežli orgány veřejné moci a zabránit tak např. hmotným škodám či poškození své dobré pověsti. Tento postup by měl být výhodný i pro oznamovatele, který v ideálním případě dosáhne rychlého vyřešení problému.

V případě, že takovýto interní oznamovací kanál nebyl u dotčené organizace zřízen (soukromoprávní zaměstnavatelé tuto povinnost mají v případě, že zaměstnávají 50

a více zaměstnanců) nebo není funkční (např. se oznamovatel domnívá, že jeho oznámení nebude prošetřeno, nebude ochráněna jeho identita, hrozila by mu odvetná opatření atd.), bude pro oznamovatele výhodnější podat oznámení přímo prostřednictvím tzv. externího oznamovacího systému, který zřizuje Ministerstvo spravedlnosti. **Podání oznámení ministerstvu není podmíněno prvotním podáním oznámení prostřednictvím interního oznamovacího systému. Je zcela na rozhodnutí oznamovatele, jaký postup zvolí.**

Oznamovatel může oznámení podat v zásadě libovolným způsobem **osobně, telefonicky nebo písemně**. Každá instituce s povinností zavést oznamovací systém musí konkrétní technické způsoby podání oznámení, resp. kontaktní údaje příslušné osoby, zveřejnit.

Ministerstvu spravedlnosti lze oznámení podat rovněž výše uvedenými způsoby a na <https://oznamovatel.justice.cz/chci-podat-oznameni/>.

Je na rozhodnutí povinného subjektu, zda se rozhodne přijímat a prošetřovat i anonymní oznámení. Taková oznámení však v každém případě **nemusí** vyřizovat ve lhůtách a způsobem stanoveným zákonem o ochraně oznamovatelů. Ochrana podle tohoto zákona nicméně náleží původně anonymnímu oznamovateli **až od chvíle, kdy je jeho totožnost odhalena osobě, která by jej mohla vystavit odvetnému opatření.**

Zákon zakazuje uplatnit vůči oznamovateli či jiné chráněné osobě jakékoliv odvetné opatření. Tedy takové jednání nebo jeho opomenutí v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli nebo jiné chráněné osobě může způsobit újmu (§ 4 zákona o ochraně oznamovatelů). Zaměstnavatel, pro kterého oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nesmí umožnit, aby oznamovatel nebo jiná chráněná osoba byli vystaveni odvetnému opatření.

Z ochrany jsou v první řadě **vyloučena vědomě nepravdivá oznámení**. Tedy oznámení informací, o nichž neměl oznamovatel *oprávněné důvody se domnívat, že jsou pravdivé*. Oznamovatel si nemusí být absolutně jist, že k oznamovanému jednání skutečně došlo, dochází či má dojít v budoucnu, nicméně pravdivosti oznamovaných informací musí nasvědčovat okolnosti.

Oznamovat v režimu ochrany podle zákona o ochraně oznamovatelů **nelze** ani skutečnosti, jejichž oznámení by mohlo bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky.

Oznamovací systém není také určen např. pro oznámení, která rozporují rozhodnutí vydaná soudem ve věci, neboť k tomu jsou určeny opravné prostředky.

Osoby zvažující podání oznámení o protiprávním jednání se před podáním vlastního oznámení mohou bezplatně a důvěrně obrátit na Ministerstvo spravedlnosti písemně (oznamovatel@msp.justice.cz) či ústně (tel.: 221 997 840) s žádostí o konzultaci v této věci.

Oznamovatel může oznámení vždy podat rovněž orgánu veřejné moci příslušnému k řešení oznamovaného protiprávního jednání podle jiných právních předpisů (v případě trestního oznámení jde o policejní orgán a státního zástupce, v případě oznámení přestupku jde o věcně a místně příslušný správní orgán atd.), a to vnitrostátnímu i unijnímu. Za oznamovatele se tak **ve smyslu ochrany a zákazu odvetných opatření** považuje i osoba, která oznámení podá přímo u orgánu příslušného k přijímání oznámení podle jiných právních předpisů, ačkoliv se nejedná o podání oznámení prostřednictvím vnitřního ani vnějšího oznamovacího systému (ministerstva). Takový **orgán nicméně nemusí oznámení řešit způsobem a ve lhůtách podle zákona o ochraně oznamovatelů.**

Součástí zákonů je **povinnost** soukromoprávních zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají nejméně 50 zaměstnanců, **vytvořit důvěryhodné interní kanály pro podávání oznámení** a poskytnutí ochrany oznamovateli a dalším chráněným osobám před odvetnými opatřeními. Soukromoprávní subjekty zaměstnávající ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona (tedy k 1. srpnu 2023) nejméně 50 a zároveň méně než 250 zaměstnanců mají dle zákona čas na zavedení vnitřního oznamovacího systému až **do 15. prosince 2023.**

5/ MILOSTIVÉ LÉTO V PODMÍNKÁCH ČSSZ

Dnem 1. července 2023 nabývá účinnosti **zákon č. 181/2023 Sb.** o mimořádném odpuštění penále z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a exekučních nákladů, nazývaný Milostivé léto v podmínkách ČSSZ. Tato akce navazuje na Milostivé léto I a II, které proběhly v roce 2021 a 2022, ale týká se jen pojistného, které není vymáháno prostřednictvím soudního exekutora.

Tento zákon upravuje mimořádný zánik odpuštěním, a to jednak penále z pojistného (na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti) a druhak exekučních nákladů podle daňového řádu spojených s výkonem exekuce pojistného spravovaných OSSZ. Pokud je pojistné, penále nebo exekuční náklady vymáhané prostřednictvím soudního exekutora tento zákon se nepoužije.

Rozhodným obdobím je období **od 1. července 2023 do 30. listopadu 2023**, v případě placení ve splátkách, pak do dne splatnosti poslední splátky. Dlužným pojistným je pojistné, které nebylo zaplacené ve stanovené lhůtě, a které je evidováno příslušnou OSSZ k rozhodnému dni, kterým je **30. září 2022** (tedy bylo splatné před 1. říjnem 2022 a nebylo do dne splatnosti uhrazeno). Pokud toto dlužné pojistné bylo zaplacené před 1. červencem 2023 nemusí plátce pojistného (ať fyzická či právnická osoba, zaměstnavatel nebo OSVČ) činit žádné kroky, k odpuštění penále a exekučních nákladů dochází přímo ze zákona, a to dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tedy dnem 1. července 2023.

Pokud však ČSSZ eviduje dlužné pojistné k 1. 7. 2023, musí plátce pojistného oznámit ČSSZ svůj záměr uhradit dlužné pojistné a tím využít mimořádného odpuštění příslušenství podle tohoto zákona. K úhradě musí dojít v průběhu rozhodného období, a to buď najednou nebo ve stanovených splátkách.

Pokud se jedná o splacení ve splátkách, musí:

- být oznámení dlužníka o rozložení placení dlužného pojistného ve splátkách podáno v rozhodném období prostřednictvím elektronické aplikace (tedy prostřednictvím služby ePortálu ČSSZ),
- ke dni podání tohoto oznámení se nejedná o dlužné pojistné, u kterého je povoleno placení ve splátkách podle §20a zákona o pojistném, a
- ke dni podání tohoto oznámení je dlužné pojistné vyšší než 5 000 Kč.

Placení dlužného pojistného nepřesahujícího výši 50 000 Kč je rozloženo do 12 po sobě jdoucích měsíčních splátek.

Placení dlužného pojistného přesahujícího výši 50 000 Kč je rozloženo do 60 po sobě jdoucích měsíčních splátek.

Splatnost první splátky je nejpozději 31. 12. 2023 a dalších splátek vždy nejpozději poslední kalendářní den příslušného kalendářního měsíce. **POZOR za den platby se považuje den připsání částky na účet příslušné OSSZ**, nikoli den odeslání platby!

Pokud dlužník neuhradí splátku v předepsané výši a včas, zaniká možnost zaplatit dlužné pojistné ve splátkách a penále a exekuční náklady nezanikají odpuštěním podle tohoto zákona. Příslušná OSSZ o této skutečnosti informuje dlužníka prostřednictvím elektronické aplikace.

Je-li ke dni podání oznámení dlužné pojistné vymáháno exekucí podle daňového řádu a jsou-li splněny podmínky podle §6 odstavce 1, příslušná OSSZ tuto exekuci odloží. Odloží-li příslušná OSSZ exekuci prováděnou srážkami ze mzdy nebo z jiných příjmů, **provádí plátce mzdy srážky dále**.

Dlužník si může ověřit aktuální výši dlužného pojistného, penále z dlužného pojistného a exekučních nákladů prostřednictvím elektronické aplikace. Tato služba bude dle informací ČSSZ dostupná od 10. 7. 2023.

Pokud dlužník do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tedy od 1. srpna 2023) splní dodatečně svoji povinnost předložit příslušné OSSZ přehled podle § 9 odst. 2 nebo § 15 odst. 1 zákona o pojistném za období před 1. říjnem 2022, má se za to, že dlužné pojistné uvedené na tomto přehledu bylo příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení evidováno k 30. září 2022.

Průběh odpuštění

Konkrétní informace a postup bude příslušná OSSZ zasílat prostřednictvím datové schránky.

Milostivé léto v podmínkách ČSSZ lze využít i v insolenci, avšak je nutné, aby dlužné pojistné za dlužníka uhradila třetí osoba a aby tato třetí osoba oznámila příslušné OSSZ „projev vůle“ zaplatit dluh za dlužníka (formulář je zveřejněn na ePortálu ČSSZ). Tento „projev vůle“ lze podat až po podaném oznámení.

6/ ZÁKON O MIMOŘÁDNÉM ODPUŠTĚNÍ A ZÁNÍKU NĚKTERÝCH DAŇOVÝCH DLUHŮ

Od 1. července 2023 nabývá účinnosti také zákon 182/2023 Sb., o mimořádném odpuštění a zániku některých daňových dluhů, (tzv. Daňové milostivé léto) který upravuje mimořádný zánik určeného příslušenství daně odpuštěním a mimořádný zánik některých nedoplatků na dani a na příslušenství daně. Tento zákon je dalším

zákonem navazujícím na akce Milostivé léto a má za cíl mimořádné odpuštění vybraného příslušenství u daňových dluhů nejen v působnosti resortu Ministerstva financí a dále zánik některých bagatelních nedoplatků v oblasti daňových dluhů. Dlužníci tedy budou mít možnost odpuštění penále, úroků a dalšího příslušenství, pokud uhradí jistinu.

V rámci tohoto zákona budou moci všechny fyzické osoby požádat o mimořádné odpuštění příslušenství i o odpuštění některých nedoplatků.

Při zániku určeného příslušenství daně odpuštěním a zániku některých nedoplatků na dani a na příslušenství daně se postupuje podle daňového řádu, pokud tento zákon nestanoví jinak. **Daní se pro účely tohoto zákona rozumí** daň, poplatek nebo jiné obdobné peněžité plnění spravované:

- a) orgány Finanční správy České republiky,
- b) orgány Celní správy České republiky,
- c) Ministerstvem financí,
- d) soudy nebo Vězeňskou službou České republiky.
- e) místní poplatek nebo odvod za porušení rozpočtové kázně, **pokud do 30. září 2023 rozhodne svým usnesením zastupitelstvo:**
 - obce, že se tento zákon použije na místní poplatek nebo odvod za porušení rozpočtové kázně, které spravuje obecní úřad této obce,
 - hlavního města Prahy, že se tento zákon použije na místní poplatek nebo odvod za porušení rozpočtové kázně, které spravuje Magistrát hlavního města Prahy nebo úřad městské části hlavního města Prahy, nebo
 - kraje, že se tento zákon použije na odvod za porušení rozpočtové kázně, který spravuje krajský úřad tohoto kraje.

Daní pro účely tohoto zákona není clo a jeho příslušenství.

Nedoplatek na úroku z prodlení nebo jeho obdobě podle jiného zákona, které se nestanovují rozhodnutím, se pro účely tohoto zákona považuje za vzniklý dnem, kdy pominuly podmínky pro další vznik tohoto úroku nebo jeho obdoby podle jiného zákona.

MIMOŘÁDNÝ ZÁNİK URČENÉHO PŘÍSLUŠENSTVÍ DANĚ ODPUŠTĚNÍM

Rozhodným nedoplatkem se pro účely tohoto zákona rozumí nedoplatek na dani nebo na příslušenství daně fyzické osoby, který:

- a) vznikl do rozhodného dne a
- b) je, popřípadě byl evidován u správce daně do rozhodného dne.

Předmětem zániku odpuštěním je určené příslušenství daně, které dosud nebylo uhrazeno. Určeným příslušenstvím daně se pro účely tohoto zákona rozumí:

- a) úrok z prodlení nebo jeho obdoba podle jiného zákona,
- b) úrok z posečkané částky,
- c) penále,
- d) pokuta za opožděné tvrzení daně,
- e) náklady řízení včetně exekučních nákladů.

Rozhodným obdobím je období od 1. července 2023 do 30. listopadu 2023.

Rozhodným dnem je 30. září 2022.

Určené příslušenství daně zaniká odpuštěním, pokud:

- a) dlužník požádal během rozhodného období o jeho odpuštění a
- b) došlo k úplnému uhrazení rozhodného nedoplatku, se kterým toto příslušenství souvisí, do 30. listopadu 2023.

Platba učiněná během rozhodného období, která je určena na úhradu rozhodného nedoplatku podle předchozího odstavce, se při určení pořadí úhrady daně použije v souladu s žádostí o odpuštění určeného příslušenství daně, pokud byla tato žádost podána nejpozději v den této platby.

Určené příslušenství daně zaniká odpuštěním také, pokud:

- a) dlužník požádal během rozhodného období o rozložení úhrady rozhodného nedoplatku na splátky podle § 7 a
- b) došlo k úplnému uhrazení rozhodného nedoplatku, se kterým toto příslušenství souvisí, nejpozději ve dnech splatnosti jednotlivých splátek.

Exekuční náklady zanikají odpuštěním pouze v případě, že došlo k uhrazení nebo zániku všech nedoplatků, pro které byla daňová exekuce nařízena.

Nelze-li žádosti vyhovět, správce daně o tom žadatele vhodným způsobem vyrozumí.

Uhrazením rozhodného nedoplatku se rozumí též jeho zánik podle tohoto zákona.

Rozhodne-li zastupitelstvo podle § 2 odst. 3 po začátku rozhodného období, považuje se žádost podle tohoto zákona, která byla podána přede dnem rozhodnutí zastupitelstva, za podanou ke dni tohoto rozhodnutí. K témuž dni se považuje za učiněnou také platba, která byla:

- a) určena na úhradu rozhodného nedoplatku, se kterým souvisí příslušenství podle této žádosti, a
- b) učiněna přede dnem rozhodnutí zastupitelstva, nejdříve však společně s touto žádostí.

Úhrada rozhodného nedoplatku je rozložena na splátky ode dne podání žádosti dlužníka o toto rozložení úhrady, pokud:

- a) je tato žádost podána během rozhodného období,
- b) se ke dni podání žádosti nejedná o rozhodný nedoplatek, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky,
- c) je jednotlivý rozhodný nedoplatek ke dni podání žádosti vyšší než 5 000 Kč a
- d) se nejedná o nedoplatek na záloze na daň.

Úhrada rozhodného nedoplatku podle odstavce 1 je rozložena na 12 po sobě jdoucích měsíčních splátek, jejichž splatnost je v případě první splátky 30. listopadu 2023 a v případě dalších splátek v poslední den příslušného kalendářního měsíce; případně-li poslední den příslušného kalendářního měsíce na sobotu, neděli nebo svátek, je v případě dané splátky splatnost v nejbližší následující pracovní den.

První až předposlední splátka odpovídá podílu rozhodného nedoplatku a počtu splátek, který se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Poslední splátka činí zbývající část rozhodného nedoplatku.

Není-li některá ze splátek uhrazena nejpozději v den splatnosti podle odstavce 2 nebo ve výši podle odstavce 3, pozbývá toto rozložení úhrady účinnosti uplynutím dne nedodržení některé z těchto podmínek. Správce daně žadatele o této skutečnosti vhodným způsobem vyrozumí.

Je-li ke dni podání žádosti rozhodný nedoplatek vymáhán daňovou exekucí a jsou-li splněny podmínky podle odstavce 1, správce daně tuto exekuci odloží.

Důsledky rozložení úhrady rozhodného nedoplatku na splátky:

- (1) Úhrada určeného příslušenství daně, které souvisí s rozhodným nedoplatkem, (jehož úhrada byla rozložena na splátky podle § 7), je po dobu trvání tohoto rozložení na splátky posečkána.
- (2) Po dobu rozložení úhrady rozhodného nedoplatku na splátky podle § 7 a po dobu posečkání úhrady určeného příslušenství daně podle odstavce 1 neběží lhůta pro placení daně.

Určené příslušenství daně nezanikne odpuštěním u rozhodného nedoplatku, který je vymáhán:

- a) soudním exekutorem, nebo
- b) podle zákona upravujícího mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek.

MIMOŘÁDNÝ ZÁNİK NĚKTERÝCH NEDOPLATKŮ NA DANI A NA PŘÍSLUŠENSTVÍ DANĚ

Zánik nedoplatků na dani a na příslušenství daně nepatrné hodnoty

Dosud neuhrazené nedoplatky na dani nebo na příslušenství daně zanikají ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud se jedná o nedoplatky vzniklé do rozhodného dne a nedosahující jednotlivě výše:

- a) 30 Kč, jde-li o nedoplatky na dani z nemovitých věcí nebo jejím příslušenství, nebo
- b) 200 Kč v ostatních případech.

Tyto nedoplatky nezanikají, pokud součet těchto nedoplatků evidovaných u téhož správce daně přesahuje výši 1 000 Kč.

Rozhodne-li zastupitelstvo podle § 2 odst. 3 po 30. červnu 2023, zanikají nedoplatky podle odstavce 1 ke dni tohoto rozhodnutí.

ÚČINNOST

Jedná se o zákon s dělenou účinností, což v tomto případě znamená, že zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2023, **ale v případě obcí, nabývá účinnosti teprve dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.** To znamená, že nedoplatky na místních poplatcích nebo jejich příslušenství se pro účely tohoto zákona, tedy předmětem odpuštění, stávají daní pouze v případě, pokud o přijetí tohoto zákona **rozhodne svým usnesením zastupitelstvo dané obce**, a to nejpozději do **30. září 2023** (§ 2 odst. 3 písm. a), a tuto skutečnost zveřejní.

V obci, kde o přijetí tohoto zákona bude rozhodnuto, zaniknou **nedoplatky určeného příslušenství nedoplatků místních poplatků** (navýšení, exekuční náklady) v případě, kdy do 30. listopadu 2023 dojde k **úplnému uhrazení** rozhodného nedoplatku, se kterým toto příslušenství souvisí, a kdy o jeho odpuštění poplatníci (vždy jen fyzická osoba) **požádají**.

Stejným rozhodnutím zastupitelstva obce mohou být ke dni přijetí rozhodnutí také odpuštěny **neuhrazené nedoplatky na místních poplatcích nebo jejich příslušenství**, které vznikly do rozhodného dne 30. září 2023, **a které jednotlivě**

Určené příslušenství daně nelze ale odpustit v případě, kdy je rozhodný nedoplatek vymáhán soudním exekutorem.

Závěr: Daňové milostivé léto má obdobné parametry jako Milostivé léto v podmínkách ČSSZ. Stejně rozhodné období, stejný rozhodný den, při splátkách stejná minimální výše dluhu a rozložení na 12 nebo 60 splátek.

Odpuštění se vztahuje pouze na příslušenství k jistinám vzniklým do 30. září 2022. Taktéž se vztahuje na bagatelní nedoplatky na dani i na příslušenství v jednotlivé výši do 200 Kč, které vznikly do 30. září 2022. Nesmějí však v součtu u jednoho správce daně překročit 1 000 Kč. Tyto nedoplatky zanikají automaticky bez žádosti dnem účinnosti tohoto zákona, tedy 1. července 2023.

7/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

35/2022 Pracuje u nás na DPČ vysokoškolák, který měl 3. 6. své 26. narozeniny. Je za něj plátce zdravotního pojištění stát ještě po celý červen nebo musíme provést dopočet do minima?

Pokud DPČ (dohoda o pracovní činnosti) nedosahuje 4 000 Kč (tedy činí maximálně 3 999 Kč), nezakládá účast na pojištění a není třeba nic doplácet. Takový zaměstnanec musí mít svůj pojistný vztah (a odvod pojistného) řešen někde jinde nebo musí být ve státní kategorii podle §7 zákona o zdravotním pojištění.

Pokud by odměna činila 4 000 Kč a více, je třeba řešit odvod minimálně z minimálního vyměřovacího základu, za předpokladu, že daný zaměstnanec nemá svůj pojistný vztah řešený u jiného zaměstnavatele nebo si sám jako OSVČ neplatí zálohy na zdravotní pojištění nebo není ve státní kategorii, kdy je plátcem pojistného stát.

Zde se jedná o studenta VŠ, který je do 26 let (do dne 26. narozenin) státní kategorií. Tento student dovršil 26 let věku dne 3. 6. 2023.

Pokud by v červnu nedosáhl příjmu alespoň 4 000 Kč (odměna činila max. 3 999 Kč), není třeba platit pojistné ani na sociální ani na zdravotní pojištění (tedy žádné odvody prostřednictvím zaměstnavatele) a dotýčný student by měl svůj pojistný vztah vzhledem ke zdravotní pojišťovně vyřešen na celý měsíc červen, jelikož stačí, aby byl ve státní kategorii, byť jen jeden jediný den v měsíci (a on byl 3 dny). Pokud by v květnu odměna přesahovala 4 000 Kč, pak by se provedlo odhlášení osoby jako zaměstnance ke dni 31. 5. 2023.

Pokud by v červnu dosáhl příjmu alespoň 4 000 Kč, je třeba zabezpečit odvod pojistného na zdravotní pojištění z poměrné části vyměřovacího základu, v tomto případě by se poměrná část vypočítala jako $(27:30) * 17\,300 = 15\,570 \text{ Kč} * 0,135 =$

2 102 Kč (minimální odvod pojistného na zdravotní pojištění). Pokud by příjem na dohodu v měsíci červnu dosáhl částky v rozmezí 4 000 až 15 569 Kč je třeba dopočítat pojistné do výše 2 102 Kč a odvést je za zaměstnance prostřednictvím jeho zaměstnavatele. Pokud by odměna na dohodu byla 15 570 Kč a více, je zajištěn odvod na zdravotní pojištění v požadované výši, i kdyby odměna nedosahovala 17 300 Kč.

Počínaje pak měsícem červencem (tedy odvodem pojistného v srpnu za měsíc červenec), je třeba aby vyměřovací základ pojistěnce činil nejméně 17 300 Kč.

Přehled pro daného zaměstnance s 26. narozeninami 3. června 2023:

Odměna - Kč	SP	ZP	ZP – výše pojistného	ZP - dopočet do minima
0 – 3 999	ne	ne	0	Ne, ZP vyřešeno třemi dny ve státní kat.
4 000 – 15 570	ano	ano	min. 2 102	ano, do 15 570 Kč = min. VZ (státní kat. 3 dny)
> 15 570	ano	ano	ze skutečné výše příjmu	ne – min vyměřovací základ je splněn

36/2023 **Náš zaměstnanec pracující na pracovní poměr vykonal 15. června 2023 státní závěrečnou zkoušku. Do kdy je tento zaměstnanec v státní kategorii pro platbu pojistného na zdravotní pojištění a k jakému datu ho máme odhlásit.**

Ve zdravotním pojištění vycházíme ze zaopatřenosti dítěte definované v zákoně o státní sociální podpoře (z. č. 117/1995 Sb. §§ 11-15). Zde je uvedeno v §14 odst. 2 písm. b), že za soustavou přípravu na budoucí povolání na VŠ se považuje také celý kalendářní měsíc, v němž dítě řádně ukončilo studium na VŠ. Kód „F“ pro odhlášení státní kategorie se tedy použije k datu 30. 6. 2023.

Nebo dokonce až k datu 31. 7. 2023, splní-li student podmínku, že nebude po celý kalendářní měsíc (následujícím po měsíci, kdy řádně ukončil VŠ studium) výdělečně činný tak, aby založil účast na nemocenském pojištění (to se ovšem nebude týkat vašeho zaměstnance, který pracuje na pracovní poměr).

V měsíci červnu tedy ještě není potřeba dodržet minimální vyměřovací základ na zdravotní pojištění a odvádět se bude ze skutečné výše příjmu. Od měsíce července již bude nutno vyměřovací základ dodržet.

37/2023 **Náš zaměstnanec přinesl potvrzení, že byl přijat ke studiu s datem 12. července 2023. Od kdy je tento zaměstnanec ve státní kategorii pro zdravotní pojištění a jak je třeba odvádět z jeho pracovního poměru?**

Tento zaměstnanec je ve státní kategorii ode dne zápisu na VŠ, tedy od 12. 7. 2023. Kód „G“ se použije s datem 12.7.2023. Za dny 1.-11.7. je potřeba spočítat poměrnou část vyměřovacího základu, která činí $(11:31) \cdot 17\,300 = 6\,139$ Kč a minimální zdravotní pojištění za červenec je 829 Kč.

Závěrečný pozdrav je opět od pana MURPHYHO:

Cesta bez překážek obvykle nevede nikam.
